

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Ved folketingsbeslutning af 19. maj 1987 (B99 blad nr. 916) om produktion og eksport af krigsmateriel blev regeringen opfordret til at fremsætte forslag til revision af lov om kontrol med tilvirkning af krigsmateriel m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 626 af 15. september 1986. Beslutningsforslaget indeholdt de nærmere retningslinier for lovforslaget og for en ændring af våbenlovens § 6 om eksport af våben og krigsmateriel, jf. lovbekendtgørelse nr. 529 af 11. december 1985, som ændret ved lov nr. 861 af 23. december 1987. Forslaget til folketingsbeslutning blev fremsat den 22. januar 1987, Folketingstidende 1986/87, Folketingets forhandlinger, sp. 5859, 1. behandlingen er gengivet i Folketingstidende 1986/87, a.st. sp. 7810 ff. Retsudvalget afgav betænkning over forslaget den 14. maj 1987 (B 99 blad nr. 909). 2. behandlingen er gengivet a.st. sp. 11875 ff.

Lovforslaget svarer på de fleste punkter til lovforslag nr. L 72 som blev fremsat den 11. november 1987, Folketingstidende 1987/88, tillæg A, sp. 1606 ff. 1. behandlingen er gengivet i Folketingstidende 1987/88, Folketingets forhandlinger, sp. 2657 ff. Der er i forhold til det tidligere lovforslag foretaget enkelte redaktionelle ændringer. Endvidere er reglerne i §§ 5 og 6 i det tidligere lovforslag ændret, således at der ikke længere stilles krav om, at virksomheden skal være 100 pct. dansk ejet og ledet. Der henvises herved til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 4.

2. Ved lovforslagets udarbejdelse er udgangspunktet taget i den gældende lov, idet de forslag, der er nævnt i folketingsbeslutningen, er indarbejdet. Endvidere er der foretaget forskellige ændringer i den gældende lovgivning på mindre væsentlige punkter. Disse ændringer er der redegjort for i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser. Endelig har der fundet en vis modernisering sted af lovtæksten.

Den gældende lov, jf. lovbekendtgørelse nr. 626 af 15. september 1986, er optaget som bilag til lovforslaget.

3. Efter folketingsbeslutningen skal der indføres en tidssvarende definition i loven af, hvad der forstås ved krigsmateriel. Lovforslaget indeholder i overensstemmelse hermed i § 1 en afgrænsning af begrebet krigsmateriel. Dette begreb er efter de gældende regler fastlagt ved anordning nr. 238 af 16. juli 1937 om, hvad der forstås ved krigsmateriel. Anordningen omfatter de typer af krigsmateriel, man kendte i 1937, og nogle dele hertil. Krigsmateriel af nyere dato, samt visse dele til sådant krigsmateriel, er i et vist omfang i praksis anset for omfattet af krigsmaterielbegrebet. Afgørende for, om dele til krigsmateriel i praksis er blevet anset for omfattet af lovens bestemmelser, har været, om delene udelukkende har fundet anvendelse til militær brug, eller om de tillige har en civil anvendelse. Lovforslaget betyder på dette punkt, at spørgsmålet om, hvad der omfattes af loven, bestemmes efter nogle generelle kriterier.

4. Ved lovforslagets § 2 fastholdes kravet om, at krigsmateriel kun må fremstilles med tilladelse fra justitsministeren.

Efter den gældende lov om kontrol med tilvirkning af krigsmateriel m.m. kan tilladelse kun gives til virksomheder, der er 100 pct. dansk ejet og ledet. Gennemførelsen i sin tid af denne regel, skal ses i sammenhæng med den særlige situation i 1937, hvor man lagde afgørende vægt på at hindre tysk indflydelse på dansk krigsmaterielproduktion. Dertil kom, at kravet ikke havde synderlig betydning for dansk industri, der, så vidt vides, ikke på daværende tidspunkt indgik i internationalt samarbejde om produktion af krigsmateriel.

Under udarbejdelsen af lovforslaget har Industrirådet redegjort for nødvendigheden af, at kapitalkravet lempes. Også Industriministeriet og Udenrigsministeriet har peget på det ønskelige i en lempelse af kapitalkravet.

Bestemmelsen om, at hele kapitalen skal være på danske hænder, har ikke betydning for danske myndigheders muligheder for at sikre, at danske interesser varetages i forbindelse med produktionen. Sikringen heraf må ske gennem reglerne om kontrol med